

Asia: VN/23885/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi hyvinvointialueesta annetun lain sekä eräiden muiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Näkemyksenne hyvinvointialueesta annetun lain 11 §:n muutoksista (Hyvinvointialueiden seuranta, ohjaus ja laillisuusvalvonta)

Ohjauksen selkeyttäminen on tarpeellista ja kannatettavaa, mutta ohjausmekanismin lisäksi eri ministeriöiden tavoiteasetannan tulisi ratkaista nykyisiä ongelmia, jossa hyvinvointialueet joutuvat käytännössä rikkomaan joko finanssipolitiikan tai palveluiden järjestämiseen raameja tai perustuslakia. Tämän tulisi siis mahdollistaa toiminnan järjestäminen niin, että tavoitteiden ja lainsäädännön välinen yhteensovittaminen on tosiasiallisesti mahdollista

Näkemyksenne hyvinvointialueesta annettuun lakiin lisättävästä 12 a §:stä (Hyvinvointialueiden tehtäviä koskevat valtakunnalliset tavoitteet)

Pidämme tärkeänä, että joka neljäs vuosi vahvistettavat valtakunnalliset strategiset tavoitteet hyvinvointialueiden tehtävien hoitamiseksi huomioivat tasapuolisesti sekä sote- että pelatoimialojen erityispiirteet. Lisäksi on huomioitava tavoitteita laatiessa, että julkisen talouden finanssipoliittiset tavoitteet antavat realistiset mahdollisuudet alueille toteuttaa tavoitteet todeksi, huomioiden myös voimassa olevat normit ja säädökset liittyen palveluiden järjestämisen velvoitteisiin.

Näkemyksenne hyvinvointialueesta annetun lain 13 §:n muutoksista (Hyvinvointialueneuvottelukunta)

Voimassa olevan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain (612/2021) 23 § ja pelastustoimen järjestämislain (613/2021) 9 § neuvottelukuntien lakkauttamisten sekä tilalle ehdotetun hyvinvointialueneuvottelukunnan kokoonpanoa määriteltäessä hyvinvointialue pitää tärkeänä, että jokaiselta alueelta hyvinvointialuejohtaja ja pelastusjohtaja tulee edustetuksi neuvottelukunnan kokoonpanoon. Koska neuvottelukunnan linjauksilla on merkittävä vaikutus valtakunnan tärkeimpiin aluepoliittisiin kysymyksiin, ml. maakuntien elinvoiman ja Suomen geopolitiikan kannalta keskeiset edellytykset, tulisi myös tämä huomioida sopivalla tavalla kokoonpanossa.

Näkemyksenne hyvinvointialueesta annettuun lakiin lisättävästä 13 a §:stä (neuvottelu hyvinvointialueen kanssa)

Pidämme kannatettavana, että neuvotteluissa hyvinvointialueen kanssa on esityksen mukaisesti jatkossa mahdollista käydä keskustelua myös rahoituskysymyksistä, eikä näiden tulisi rajautua pelkästään vaikuttavuuden ja tuottavuuden arviointiin, vaan lähtökohtaisesti ottaa kantaa myös normien ja asetusten mukaisten velvoitteiden täyttämisen kannalta perusteltuun rahoituspohjaan.

Muut huomiot

Erityisesti toivotaan huomioitavaksi, että hyvinvointialueiden aloituksen yhteydessä valmiiksi integroitujen alueiden kyky kehittää toimintaa, tuottavuutta ja vaikuttavuutta seuraavalle tasolle on keskeistä valtakunnan tason pitkäjänteiselle lakiuudistuksen tavoitteiden saavuttamiselle ja näillä perustein integroitujen alueiden erityispiirteet tulisi huomioida ministeriöiden ohjauksessa ja rahoituskriteereissä.

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Leskinen Sally
Etelä-Karjalan hyvinvointialue